

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conivgio Doctrina

Wigand, Johann

Jhenæ

VD16 W 2745

Qvod In Hoc Vitae Genere, Qvilibet, Angelicam castitatem seruare non valens, bona conscientia viuere, Deoq[ue] seruire queat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36207

DE CONIUG.

Ista sepius in Ecclesia Christi expendenda sunt, ut omnes mortales, discant reuerenter de Coniugio sentire & loqui, statuantq; Deum magis Coniugum honesta vita delectari, quam omnium Monachorum conficta & falsa castitate, qui quidem & mente, & corpore sunt impurissimi. Vix enim e multis millibus vnus donum castitatis, ut illud quidem sacra litera desinunt, habet.

QVOD IN HOC VI
TAE GENERE, QVILL
bet, Angelicam castitatem ser
uare non valens, bona con
scientia viuere, Deoq;
seruire queat.

Rationes.

Vsitatissima in regno papistico, hoc est Antichristi Romani, persuasio fuit, Coniugium tale vite genus esse, in quo homines difficillime Deo seruire, aut saluari possint. Namq; in Coniugio curam rerum corporalium, omnem penit sollicitudinem rerum spiritualium impedire atq; extinguere. Allegate sunt sententia ex Paulo, omissis vel extenuatis illis que coharent: Ut, qui sine

SANCTITATE.

sine uxore est, curat quæ Domini sunt, quomodo Domino placeat. Qui autem cum uxore est, curat, quæ sunt mundi, quomodo uxori placeat. Item. Beatior est, si sic permanserit secundum meum consilium. Item. Afflictionem carnis habent tales. x. Corinth. 7.

Hinc factum est, ut quod Paulus permittit liberum, imò quod de eis dicit, qui peculiari dono castitatis præditi sunt, ipsi ad omnes sine discrimine donorum retulerunt, ac decreta adiderunt, ut omnes ab ipsis sacriati, à Coniugio sub pena condemnationis, & politici etiam supplicij, abstineant.

Exinde vita Monastica, pluris facta est coniugio honesto, adeoquam crevit atq. inualuit doctrina Demoniorum, id est, prohibitio Coniugij x. Timot. 4. atq. hypocritica castitas, ut sepe Coniuges, plane de vita sua puritate atq. omni pietate in ea exercenda desperantes, etiam liberis dulcissimis procreatis, spontaneo facto divorcio, contra legem Dei, Quod Deus coniunxit, homo non separet, separatim, alter coniugum in hoc, alter vero in aliud Monasterium religionis ac salutis ergo, seu ut Christam ibi quaererent, contra præmonitionem Christi Matt. 24. sese abdiderint, eamq. rem tam nefariam Antichristus Romanus in suis decretis approba-

R 3 iii, vi

DE CONIUG.

sit, ut nimirum suam propriam notam, quam
ei Daniel, Paulus & Petrus inurunt, nempe
contemptum mulierum, palam & euidenter
proderet.

Quapropter ex verbo Dei, solent argu-
menta colligenda sunt, ex quibus manifeste appa-
reat, Coniugium esse sanctissimum vite genus,
quo Deus in primis delectetur, & in quo sunt
multo plura exercitia fidei & inuocationis, plu-
resq; occasiones Deo vere seruiendi, quam in vi-
lo papistico Monasterio, aut sacerdotio.

I. Ex causa efficiente.

Quia Deus ipse, & condidit & insinuit
Coniugium, & in Decalogo id vite genus, tota
secunda tabula communiuit. Ergo omnia Coni-
ugij opera, ut sunt liberorum procreatio, educa-
tio, Oeconomia administratio, victum iuxta
vocationem quarere, ipsi Deo summopere pla-
cent. Nam verbum Dei, ea opera omnia exi-
gens & probans, luculemter in sacris Biblijs ex-
tat. At Monastica vita, cum omnibus suis ope-
ribus, neq; mandata neq; approbata, imò liqui-
dissime prohibita est a Christo Matth. 23. Tunc
inquit, si quis vobis dixerit, Ecce hic Christus
est illic: nolite credere. Surgent pseudochristi
& pseu-

SANCTITATE.

& pseudopropheta, & dabunt signa magna & prodigia, ita ut in errorem inducantur, si fieri possit, etiam cœli. Ecce prædixi vobis.

Si ergo dixerim vobis: Ecce hic in deserto est (audi de heremitis) nolite exire. Ecce in cellis (audi de Monachis cellicolis) nolite credere. Ergo omnia monachorum opera Deo displicent, quia sunt prohibita. Sed inquis. Num tu omnes monachos damnas? Respondeo. Christus eos tanquam pseudochristos & pseudoprophetas taxat & damnat, cum si libet accusa. Si quis verò inter eos fuit, qui superstitionibus illis agnitis atq; repudiatis, tota fide se Christo dicavit, ut Bernhardus quaritur in agone, se perditè vixisse, non impedit, quò minus in exceptionem reponatur. Sed novem ubi sum?

II. A Materiali.

Adhuc hodiè Deus in mundo creat homines eosq; non mares solum, neq; femellas solum, sed utriusq; sexus homines. Durat enim consilium ac decretum Dei, Non est bonum homini esse solum. Ergo Deus homines natura ad Coniugium condit, non ad solitariam vitam, ac vult eos in Coniugio vivere. Ergo & omnia Coniugij opera, hoc est, ad Coniugium verè pertinentia, Deo

R. A.

Deo

DE CONIUG.

gia, Deo probantur, id est, sunt cultus Dei, quibus delectatur. Non igitur sunt opera vana solitaria, ab hominibus excogitata & instituta, Deo grata, iuxta illud, Frustra colunt me mandatis hominum. Imò Monachi illi spontanei, peculiari dono castitatis non praediti, sunt & ipsi ex hoc, hoc est, cum Deo & ipsa hominum natura belligerautes. Insuper Gygantum more, Deum in caelis, suo ipsius exitio, expugnare conantur.

III. A formali.

Dilectio proximi, ordinata & debita lege divina, est praecipua à Deo, vniuersumq; horum virtutum, ac bonorum operum Deo placitum complectitur.

Ad coniugium est dilectio proximi, Deo teste, qui totam secundam Decalogi tabulam, destinatam coniugio, & non Monasticae vitae, hoc verbo comprehendit: Diligas proximum tuum sicut teipsum. Primum enim ipsi Coniuges mutuo amore, mutuisq; officijs iunguntur, ut sibi vicem per omnem vitam seruiant in vitiis, in tolerandis ac leniendis communibus huius vitae miserijs, in egritudinibus, alijsq; casibus. Deinde Coniuges liberos diligunt, sine qua quidem dilectione, nullus infans educari posset, nullaq; fieret

SANCTITATE.

feret hominum propagatio. In coniugio deniq;
familia, vicinis, & pauperibus, plurimum be-
neficiorum, seu dilectionis exhibetur.

Christus ipse, comparat unionem atq; dile-
ctionem mutuam, qua inter se & Ecclesiam est,
non caelib, non Monastica vite, Sed Coniugio.
Ergo Coniugium eiusq; opera omnia, modo in fi-
desiant, ipsi Deo grata sunt. Monastica vero o-
pera, non sunt eiusmodi.

IIII.

Ex eodem fonte, & ista ratio scaturit. Ibi
Deo proximog; plus sine omni dubitatione inser-
uitur, ubi plurima sunt exercitia fidei, pluri-
mag; honorum operum obiecta.

Sed Coniugium reuera est Schola, tem-
plum, & Ecclesia fidei. Nam in eo vita genere
Oeconomia instituenda est, ad quam plures re-
quiruntur persona, qua quidem & villu copiosi-
ori indigent. Ibi igitur inopia sentitur, morbi
casusq; plurimi incidunt. In ea igitur domestica
Ecclesia, crux quod dicitur, serid orare docet,
& orant non mas solus, sed foemina, sed liberi,
sed serui, sed ancilla simul, non labijs tantu hypo-
crite ut Monachi, verum toto pectore, non se-
mel sed

R 5 mel sed

DE CONIVG.

mel sed quotidie, quia indies diuino auxilio & benedictione in corporibus, in facultatibus, in pace, alijsq; rebus opus habent. Ibi igitur pacientia in rebus aduersis quam plurimis addiscitur, ibi dilectio erga aegros, infirmos, pauperes, tam intra domum quam extra eam, inter vicinos aut peregrinos exercenda est. Ibi parentes, a teneris in Catechismo erudiunt liberos, docent eos de vera Dei agnitione, de precatione, eosq; sic imbuos fundamentis doctrinae Christianae, postea in templa deducunt. Non enim in templis pleriq; homines Decalogum, Symbolum Apostolorum, orationem Dominicam, verba Baptismi, & Cene Dominicae primum addiscunt, Sed domi a matre pia aut parente, prius illa prima capita doctrinae Christianae hauriunt. Ibi enim ad mensam, & a cibo, & quando eum cubitum, aut surgunt mane, liberi, & parentes, & familias, suas quasi horas Canonicas orant, recitantes lingua vernacula preces, quas intelligunt, aut cantantes Psalmum alacri pectore & voce, quae quidem exercitia longe Deo acceptiora sunt, quam omnia Monachorum murmura, quibus peregrina voce, mente, vel peregrinante, vel non intelligente neq; attendente, neq; Deum honorant, neq; sibi alijsue commodo sunt. Nam Christus, perspicue eam gentilem bastologiam

damna

SANCTITATE.

damnat. *Matth. 6.* Præterea Dei benigna & benefica presentia, in dandis omnis generis bonis, in victu, in defensione, in auerendis aut mitigandis malis, ibi creberrime cernitur: unde læta ac serua gratiarum actiones nascuntur. Monachi autem, dum aliena quadra viuunt, opum abundantia affluunt, potentum umbra fruuntur, non degustant communes vite miseras, securos animos gerunt, nec seruo afficiuntur ullis rebus, ideo nec seruo Deum inuocant aut celebrant, & tantum in opus operatum sunt inuenti, quo confecto, hypocrisis persuasione insidiosa crepant. *Luc. 18.*

V. Ex causa finali.

Multiplicatio generis humani modo ordinato, est opus à Deo mandatum, & benedictum. Genes. 1. Sed Coniugium ei rei seruit, iuxta institutionem diuinam, ideo omnia opera Coniugio propria, & in fide facta, Deo seruiunt.

Monastica autem vita, defraudat ipsum Deum isto fine hominum. Corrugent hic frontem, longosq; nasos monachi, contraq; Deum ramos sonoros ducant, ut libet, veritas tamen dicenda est.

Deinde

DE CONIUG.

Deinde Coniugium est remedium infirmitatis humana, & facit, ut malis cogitationibus, seu impura conscientia minus impeditur. Deum recte inuocemus & colamus. Nam & abstinere possunt docente Paulo, ad breue tempus Coniuges, ut ieiunio & orationi vacent, & rursum conuenire, ne Satanas eos teneat. 1. Corinth. 7.

At Monachi & coelibes, expertes diuinitatis, tenent Deum, perpetuis incendijs libidinum interiorum, veluti fornaces calcariae ardentes, polluant sua corpora varijs modis. Ergo nequeunt Deum puro corde inuocare aut colere. Vanissima autem & irrisissima sunt illa iactantia, quod orationibus, quod repressionibus cogitationum, & laborum exercitijs, illum impunitatis ignem possint restinguere. Non enim abs re dictum est: Naturam expellas furca, tamen usque recurret. Præterea, otium, solitudo, melancholia, id genus hominum, quod in claustris degit, perpetuo vexat, dominanturque cogitationes, qua quiescere nequeunt. Sacerdotum uero turba, qua uoto impossibilis castitatis adstricta est, quam miserè suam illam putatiuam castitatem tuteatur, minime obscurum est toto terrarum orbe, nec dubium est, ob solam illam fornicationem, plerosque Papas, Cardinales, Episcopos, Canon-

SANCTITATE.

nonicos, sacrificulos, Moniales, Nonnas, in inferno in perpetuum arsuras. Quanto igitur satius est, ipsos more Levitarum, & Apostolorum, & priscorum sacerdotum, uxores habere honestas, bona cum conscientia quam in hac momentanea vita, igne carnis torrerent, simulq; in altera perpetua vita, igne inferni torqueri in æternum. Non igitur temerè spiritus sanctus eam vocem dictavit, prohibitionem Coniugij religionis ergò, esse doctrinam Damoniorum. x. Timoth. 4. Et tamen pontificia turba suum de cœlibatu impuro commemum placet. Vadant igitur vias suas rectè ad infernum, quia tramitem iusticie, tam furiose scientes & volentes aspernantur.

Tertiò. Quicquid ad Ecclesia Dei multiplicationem pertinet, id est bonum opus. Sed ex coniugio Christianorum, crescit Ecclesia Dei, non ex Monastico aut cœlibe pontificis statu. Ergo omnia opera Coniugij, iuxta ordinationem & verbum Dei facta, Deo placent.

Minor probatur, quia liberi Christianorum coniugum, Christo adferuntur, & regenerantur in Baptismo, in domibus discunt Catechismum, orant, canunt Psalmos pios. Ex hac pietatis schola, piè recteq; educati homines, ad Oeconomi-

DE CONIUG.

Oeconomias & politicam gubernationem praegredimur, qui quidem plus verorum bonorum praestant, hoc est, magis Deo seruiunt, quem omnes Monachi toto regno pontificio. Ratio est, quia vera fide faciunt opera mandata à Deo. Sed Monachorum opera, nec sunt à Deo precepta, nec sunt in fide.

Falsum igitur est, peruulgatum, illud in regno pontificio dictum, Caelibatum replere caelum, Coniugium vero terram. Imò omnino inuertendum est hoc dictum, nempe hoc modo: Coniugium in Ecclesia Dei, caelum, caelibatum vero pontificium, ipsum in seruum replere. Demonstratio autem eius rei euentissima est, quia prohibitio Coniugij, est doctrina Demoniorum. 1. Timot. 4. Sed caelibes in regno pontificio, prohibitione coniugij adstricti sunt. Ergo.

Sed obgannis: Coniugium per se non facit Christianum, aut heredem vitae aeternae? Respondeo. Vnde sapientiam? Neq, verò nos istud asserueramus. Sed istum arietem in te adigimus, quod nimirum Coniugium sui vite genus à Deo ordinatum, & quod opera Coniugio propria, Deo placeant, & quod meliori conscientia possint Coniuges p, Deo & proximo seruire, quàm omnes pontificij Monachi.

Quar

CAVSIS.

Quarid, cœlibes pontificij, non ordinatū
diuinitus castitatis dono, typo societatis & unio-
nis, Ecclesie sponsa & Christi sponsi, re ipsa ne-
sariēq, sese priuant. Nam in Coniugum, non in
Monachorum vita, istam unionem Deus a-
dumbrauit. Ose. 2. Ephe. 5.

Est igitur hac doctrina, illustris & immo-
ta demonstratio ex verbo Dei, quemlibet non
praditum peculiari castitatis dono, & posse &
debere in Coniugio bona conscientia viuere,
Deoq, seruire, & in eo vita genere, si modo agat
penitentiam, posse saluum fieri, non quidem per
Coniugium; sed per fidem in Christum.

CAVSÆ INVITANTES AD CONIUGIUM.

Sint igitur & rationes in conspectu, qui-
bus utile est homines ad amandum & ample-
ctendum Coniugium exiimulari, tum à parenti-
bus, tutoribus, cognatis, amicis, tum à Docto-
ribus Ecclesie Christi.

1. Consilium Dei. Non est bonum inquit
homini, esse solum. Audis hic ipsi Deo improba-
ri cœlibatum, & Monachatum. Et hac quidem
Deus proculis, ante lapsum. Iam verò post hor-
rendam